

УДК: 354:351.713

DOI: <https://doi.org/10.32366/2523-4269-2020-71-2-127-134>

Ярмоленко Олександр Сергійович,
здобувач

*(Донецький юридичний інститут МВС України,
м. Кривий Пир)*

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1414-5991>

ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО СТАТУСУ ПОСАДОВИХ ТА СЛУЖБОВИХ ОСІБ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ПОДАТКОВОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

У статті проаналізовано особливості правового статусу посадових та службових осіб органів Державної податкової служби України. Зазначено, що правовий статус органів державної влади та їхніх посадових осіб безпосередньо пов'язаний із процесом державного управління, яке, зі свого боку, установлює узгодженість між індивідуальними діями (поведінкою) і виконує загальні функції керівництва суспільством. Проаналізовано спеціальний правовий статус, який характеризує представника тієї або іншої соціальної групи, наділеного, згідно із законами та іншими нормативними актами, спеціальними, додатковими правами, обов'язками, обмеженнями та відповідальністю. Акцентовано, що, на відміну від загального статусу, спеціальний статус має мінливий характер. Правовий статус посадових та службових осіб органів Державної податкової служби визначено як передбачену в нормативно-правових актах систему прав, обов'язків та юридичну відповідальність окремої категорії працівників, що виконують завдання: здійснення контролю за додержанням податкового законодавства, правильністю обчислення, повнотою і своєчасністю сплати до бюджетів, державних цільових фондів податків і зборів (обов'язкових платежів), а також неподаткових доходів, установлених законодавством; унесення у встановленому порядку пропозицій щодо вдосконалення податкового законодавства; прийняття у випадках, передбачених законом, нормативно-правових актів і методичних рекомендацій із питань оподаткування; формування та ведення Державного реєстру фізичних осіб – платників податків та Єдиного банку даних про платників податків – юридичних осіб; надання податкових консультацій; запобігання злочинам та іншим правопорушенням, віднесеним законом до компетенції податкової міліції, їхнє розкриття, припинення, розслідування та провадження у справах про адміністративні правопорушення.

Ключові слова: *правовий статус; службова особа; права; обов'язки; гарантії; відповідальність; Державна податкова служба України.*

В умовах сьогодення, особливо в контексті завершення багаторічної роботи над розробкою та доопрацюванням Податкового кодексу України, досить гостро стоїть питання вдосконалення національного законодавства, складові якого мають відповідати основним конституційним засадам побудови держави й не повинні містити концептуальних понять і положень, які є не узгодженими між собою і навіть більше – суперечливими. Але практичне втілення вказаного є неможливим без належної наукової розробки та обґрунтування.

Адміністративна відповідальність за невиконання законних вимог посадових осіб органів державної податкової служби передбачена ст. 163³ Кодексу України про адміністративні правопорушення. Проте, у зв'язку з набуттям чинності Податковим кодексом України, багато проблем у цій сфері загострилося, що, до речі, обумовлено змінами у визначенні правового статусу посадових (службових) осіб органів Державної податкової служби, особливо такого його важливого елемента, як право.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. До проблем правового статусу посадових та службових осіб органів Державної податкової служби України зверталися вчені: О. М. Бандурка, А. І. Берлач, В. Т. Білоус, Ю. П. Битяк, І. П. Голосніченко, Р. А. Калюжний, С. В. Ківалов, М. В. Коваль, В. К. Колпаков, А. Т. Комзюк, О. В. Кузьменко, О. П. Рябченко, С. Г. Стеценко, В. М. Столбовий, В. К. Шкарупа та інші. Проте особливості правового статусу посадових та службових осіб органів Державної податкової служби України залишаються малодослідженими.

Метою запропонованої статті є встановлення правового статусу посадових та службових осіб органів Державної податкової служби України.

Виклад основного матеріалу. Як зазначив В. Л. Кобалевський, норми адміністративного права, що регулюють правовий статус і діяльність органів влади, не можна правильно зрозуміти поза аналізом тих завдань і цілей, які вони переслідують у своїй діяльності відповідно до закону [1, с. 18]. Основні засади діяльності посадових осіб органів державної влади та органів місцевого самоврядування закріплені в ст. 19 Конституції України, згідно з якими вони зобов'язані діяти лише на підставі, у межах та в спосіб, що передбачені Конституцією та законами України [2].

Правовий статус органів державної влади та їхніх посадових осіб безпосередньо пов'язаний із процесом державного управління, яке, зі свого боку, установлює узгодженість між індивідуальними діями (поведінкою) і виконує загальні функції керівництва суспільством. Як відомо, управлінські відносини є за своїм змістом відносинами влади й підпорядкування, сутність яких – нерівність сторін та імперативний характер приписів суб'єкта управління щодо об'єкта, яким управляють. Суб'єкти управління (компетентні особи органів управління) у процесі виконання своїх функцій наділені правом віддавати підлеглим, а в деяких випадках – і безпосередньо не підлеглим по службі особам, а також окремим громадянам обов'язкові для виконання розпорядження та вимагати їхнього виконання. Указане зумовлює особливості правового статусу суб'єктів державного управління, а в нашому випадку – посадових осіб органів Державної податкової служби України.

Проблеми правового статусу як правової категорії знайшли своє відображення в працях багатьох теоретиків права, представників галузевих наук. Розглядаючи вихідне поняття «статус» як юридичну категорію, вважаємо необхідним указати, що воно перекладається з латини як «стан» і «становище», позначаючи у своєму первісному значенні й загальне становище окремої особи (особистості) у суспільстві, і сукупність усіх (або частини) її юридичних прав та обов'язків [3, с. 300]. На підставі цього автор В. С. Лопатін слушно зауважує, що, відповідно до такого тлумачення, під статусом суб'єкта права звичайно розуміють його правовий стан, що характеризується комплексом юридичних прав і обов'язків [4, с. 277]. При цьому окремі вчені ототожнюють поняття «правовий статус» і «правове становище» з тих міркувань, що категорія «правовий статус» охоплює всі види юридичних зв'язків [5, с. 123].

У науковій літературі існують різні погляди щодо загального поняття правового статусу особи. Так, М. Н. Марченко зазначає, що правовий статус складають «законодавчо встановлені державою і взяті в єдності права, свободи і обов'язки особи» [6, с. 189]. В. С. Венедиктов та М. І. Іншин звертають увагу на те, що «правовий статус особи у суспільстві визначається перш за все сукупністю наданих їй законом прав та обов'язків, системою гарантій забезпечення перших та необхідністю нести відповідальність за порушення останніх» [7, с. 5].

Правовий статус особи можна розглядати в широкому та вузькому значенні. Наприклад, у вузькому значенні – це сукупність юридичних якостей, якими держава наділяє громадянина.

У широкому розумінні правовий статус – це все, що так або інакше законодавчо закріплює становище громадянина в суспільстві, опосередковує всі види зв'язків і відносин між державою та громадянином [8, с. 21].

У теорії держави та права виділяють конституційний, загальний, спеціальний та індивідуальний статуси особи [9, с. 485]. Так, конституційний статус особи в державі визначається Конституцією. Він є узагальненим і однаковим для всіх, незалежно від національності, релігійних переконань, соціального стану; характеризується стабільністю; передбачає рівність прав та обов'язків громадян, рівність усіх перед законом; є базовим для інших різновидів правового статусу; слугує основою для набуття конкретних суб'єктивних прав і обов'язків та реалізації відповідальності.

Загальний статус характеризує певну соціальну групу. Щодо органів Державної податкової служби України, то загальний правовий статус її працівників визначається Законом України «Про державну службу» від 12.12.2006.

Доречною є думка О. А. Ногіної стосовно держави як обов'язкового суб'єкта податкових правовідносин, що опосередковує свою участь у цих відносинах через здійснення повноважень спеціальними державними органами. Оскільки формування дохідної частини бюджету повинне здійснюватися регулярно й постійно протягом усього фінансового року за рахунок насамперед податкових надходжень, а відносини, які виникають у процесі сплати податків і зборів, пов'язані з економічною діяльністю організацій та фізичних осіб і мають специфічний характер, тому виникла потреба у створенні єдиної системи державних органів, які спеціалізувалися б виключно на забезпеченні справляння податків та інших обов'язкових платежів [10, с. 87]. Ідеться саме про органи Державної податкової служби, правовий статус яких, відповідно, має певні особливості. Їх ми й розглянемо.

Спеціальний статус характеризує представника тієї або іншої соціальної групи, який наділений, згідно із законами та іншими нормативними актами, спеціальними, додатковими правами, обов'язками, обмеженнями та відповідальністю. Спеціальний статус доповнює або обмежує загальний правовий статус. На відміну від загального статусу, спеціальний статус має мінливий характер. Як приклад спеціального статусу можна привести зайняття певної посади державним службовцем, що надає йому конкретні повноваження.

Спеціальний правовий статус посадових осіб органів Державної податкової служби (далі – ДПС) закріплений у статтях 341–347 розділу XVIII Податкового кодексу України, відповідно до яких унормовано деякі принципи положення щодо визначення правового та соціального статусу посадових осіб органів ДПС України. Зокрема, законодавець визначив розуміння служби в податкових органах, якою є професійна діяльність придатних до неї за станом здоров'я, освітнім рівнем та віком громадян України, що пов'язана з підготовкою пропозицій щодо формування єдиної державної податкової політики та політики у сфері контролю за виробництвом та обігом спирту, алкогольних напоїв і тютюнових виробів, забезпеченням їхньої реалізації, а також зі здійсненням контролю за додержанням податкового та іншого законодавства, контроль за яким покладено на органи Державної податкової служби [11].

Не менш важливе положення міститься в статті 342 коментованого законодавчого акта, яка визначає поняття посадової особи органів ДПС, до яких належать особи, котрі мають освіту за фахом та відповідають кваліфікаційним вимогам, установленим центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику.

У разі прийняття на роботу посадовій особі може бути встановлено випробувальний термін відповідно до Закону України «Про державну службу».

На роботу до органів Державної податкової служби не можуть бути прийняті особи, щодо яких встановлено обмеження Законами України «Про державну службу» та «Про засади запобігання і протидії корупції».

Посадові особи органів Державної податкової служби є державними службовцями. Посадові особи органів Державної податкової служби України, які вперше зараховуються на службу до податкових органів і раніше не перебували на державній службі, складають присягу відповідно до Закону України «Про державну службу».

Правовий статус посадових осіб органів Державної податкової служби, їхні права та обов'язки визначаються Конституцією України, цим Кодексом, а в частині, що не регулюється ним, – Законом України «Про державну службу» та іншими законами [11].

Що ж до змісту прав посадових осіб органів Державної податкової служби України, то автори науково-практичного коментаря до Податкового кодексу України зазначають, що зберігається їхнє розмежування на два блоки:

1) права, які надаються посадовим особам органів Державної податкової служби;

2) права, які надаються головам державних податкових адміністрацій, начальникам державних податкових інспекцій та їхнім заступникам. Підставою розмежування прав на такі блоки є режим реалізації повноважень органів Державної податкової служби: безпосередньо під час здійснення податкового контролю, з'ясування різних обставин у процесі спілкування із платником (відбувається завдяки діям посадових осіб) та реалізації представницьких функцій у діяльності органів Державної податкової служби, коли права цих органів виходять за межі відносин із платником або коли податковими органами вживаються примусові заходи [12, с. 93].

Зі свого боку, індивідуальний статус є сукупністю персоніфікованих прав та обов'язків в їхніх конкретних, природних та набутих здібностях і особливостях (стать, вік, сімейний стан, релігійні переконання). Він також має більш динамічний, на відміну від загального правового статусу, характер: змінюється відповідно до тих змін, які відбуваються в житті людини. Індивідуальний посадовий статус працівника органів Державної податкової служби України закріплює їхні повноваження з урахуванням специфіки певної посади в конкретному підрозділі.

Крім цього, існування індивідуальних посадових статусів визначається тією обставиною, що в нормативних актах в основному регламентується компетенція податкових адміністрацій, податкових інспекцій, підрозділів, служб, відділів, інших структурних частин органів Державної податкової служби України, а розподіл повноважень за конкретними посадами здійснюється згідно зі штатним розкладом, на підставі функціональних обов'язків. Тому, обіймаючи однакові посади, працівники можуть виконувати різні повноваження.

Адміністративно-правовий статус працівника органів Державної податкової служби України містить у собі як загальні ознаки, властиві юридичним статусам інших суб'єктів права (теоретична конструкція складу, загальне призначення та ін.), так і низку особливостей, притаманних лише згаданому юридичному явищу. Розгляд цих особливостей спрямовано на більш глибоке виявлення сутності адміністративно-правового статусу, закономірностей його утворення, включення до складу тих чи інших повноважень тощо.

Головною особливістю адміністративно-правового статусу державних службовців є те, що вони представляють кадровий склад органів виконавчої влади. Через них як працівників відповідних державних органів реалізуються завдання та функції виконавчої влади на різних рівнях та у сферах державного й громадського життя. На цю особливість установа правових статусів державних службовців звертають увагу деякі автори, констатуючи, що права, обов'язки та інші елементи правового статусу державних службовців впливають із повноважень державного органу, установаються в межах компетенції державного органу влади, а реалізація останньої і складає зміст діяльності особового складу органу.

Досить детально основні ознаки органу державної влади, які можуть розглядатися і як складові його статусу, формулює Ю. П. Битяк. Він підкреслює, що кожен орган влади, діючи від імені та за дорученням держави, має певний правовий статус, виступає носієм відповідних повноважень юридично-владного характеру, реалізація яких забезпечує йому досягнення мети виконавчо-розпорядчої діяльності. Кожен орган державної влади має офіційне найменування та повноваження використовувати різні атрибути з державною символікою (гербовим штампом, бланками з офіційними найменуваннями тощо). Реалізуючи свою компетенцію, виконуючи положення законів та правових актів інших державних органів, органи виконавчої влади мають повноваження розпоряджатися з конкретних питань та приймати підзаконні нормативні акти. Отже, у процесі виконавчої та розпорядчої діяльності органи управління діють юридично-владно, застосовуючи різні правові засоби нормотворчого, оперативного-

виконавчого (розпорядчого) та юрисдикційного (правоохоронного) характеру. Як частина державного апарату, органи виконавчої влади мають власну внутрішню структуру та штат службовців. Орган виконавчої влади становить організацію – колектив людей – державних службовців, – сформований шляхом їхнього призначення або конкурсного відбору на посаду для здійснення конкретної виконавчо-розпорядчої діяльності в юридично-владній формі. У межах колективу цього органу поміж структурними підрозділами й службовцями розподілені повноваження і відповідальність за доручену справу, установлені та розвиваються різні організаційно-правові зв'язки [13, с. 59–60].

Таким чином, особливість адміністративно-правового статусу працівників органів Державної податкової служби полягає в тому, що:

а) їхні права та обов'язки встановлюються в межах компетенції органів, у яких вони перебувають на державній службі;

б) діяльність державного службовця Державної податкової служби підпорядкована виконанню завдань, покладених на відповідний підрозділ чи службу, і носить офіційний характер;

в) службові права та обов'язки характеризуються єдністю, своєрідність якої полягає в тому, що їхні права одночасно є обов'язками, адже вони повинні використовуватися в інтересах служби, а обов'язки – правами, бо інакше обов'язки неможливо буде здійснити;

г) здійснення службовцем органів Державної податкової служби своїх прав та обов'язків гарантується законодавством;

г) законні приписи та вимоги працівника органів Державної податкової служби повинні виконуватися всіма, кому вони адресовані;

д) для них передбачені певні пільги, а також підвищена відповідальність за вчинення правопорушень.

Слід відзначити й те, що наведені вище статуси, а саме конституційний, загальний, спеціальний та індивідуальний, не існують відокремлено один від одного, вони перебувають у постійній взаємодії і є неподільними. Як наслідок, правовий статус працівника органів Державної податкової служби необхідно розглядати як сукупність конституційного, загального, спеціального та індивідуального статусів.

О. Л. Чернецький обґрунтовано наголошує на тому, що найбільш проблемний характер у юридичній літературі має визначення елементного складу правового статусу [14, с. 573]. Так, В. М. Манохін включає до правового статусу завдання, основні функції, права й обов'язки [15, с. 97–99]. Ю. П. Битяк до елементів правового статусу зараховує права та обов'язки, гарантії цих прав і відповідальність за невиконання обов'язків [13, с. 43]. О. В. Петришин – юридичні державно-владні повноваження; юридичну відповідальність [16, с. 41].

Як бачимо, позиції вчених із приводу досліджуваної проблеми неоднорідні. Аналіз приведених точок зору вчених дозволяє зробити висновок, що переважна більшість науковців елементами правового статусу працівника вважають його обов'язки й права, які обумовлені поставленими перед ними завданнями.

Головні завдання Державної податкової служби закріплено в Положенні, затвердженому Постановою Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 року № 227, відповідно до пункту 3 якого Державна податкова служба України забезпечує:

1) реалізацію державної податкової політики; здійснення в межах повноважень, передбачених законом, контролю за надходженням до бюджетів та державних цільових фондів податків, зборів, платежів; державної політики у сфері контролю за виробництвом та обігом спирту, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, пального; державної політики з адміністрування єдиного внеску; державної політики у сфері контролю за своєчасністю здійснення розрахунків в іноземній валюті в установленій законом строк, дотриманням порядку проведення готівкових розрахунків за товари (послуги), проведення розрахункових операцій, а також за наявністю ліцензій на провадження видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню відповідно до закону;

2) унесення на розгляд міністра фінансів пропозицій щодо:

- формування державної податкової політики;
- здійснення контролю за надходженням до бюджетів та державних цільових фондів податків, зборів, платежів;
- забезпечення державної політики у сфері контролю за виробництвом та обігом спирту, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, пального;
- забезпечення державної політики з адміністрування єдиного внеску, а також у сфері боротьби з правопорушеннями під час застосування законодавства з питань сплати єдиного внеску;
- забезпечення державної політики у сфері контролю за своєчасністю здійснення розрахунків в іноземній валюті в установленій законом строк, дотриманням порядку проведення готівкових розрахунків за товари (послуги), проведення розрахункових операцій, а також за наявністю ліцензій на провадження видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню відповідно до закону [17].

Тож можна стверджувати, що основу правового статусу посадових та службових осіб органів Державної податкової служби складають: їхні завдання, функції, обов'язки, права й гарантії цих прав, а також відповідальність. Інші елементи істотно не впливають на якісну характеристику правового статусу державного службовця, а звідси – посадової чи службової особи органу Державної податкової служби. Отже, такі елементи правового статусу, як призначення на посаду, правовий та соціальний захист, заходи заохочення, професійна компетентність є факультативними, тобто необов'язковими, і як слід не завжди впливають на правовий статус працівника.

Висновки. Правовий статус посадових та службових осіб органів Державної податкової служби можна визначити як передбачену в нормативно-правових актах систему прав, обов'язків та юридичну відповідальність окремої категорії працівників, що виконують завдання:

- здійснення контролю за додержанням податкового законодавства, правильністю обчислення, повнотою і своєчасністю сплати до бюджетів, державних цільових фондів податків і зборів (обов'язкових платежів), а також неподаткових доходів, установлених законодавством;
- унесення у встановленому порядку пропозицій щодо вдосконалення податкового законодавства;
- прийняття у випадках, передбачених законом, нормативно-правових актів і методичних рекомендацій із питань оподаткування;
- формування та ведення Державного реєстру фізичних осіб – платників податків та Єдиного банку даних про платників податків – юридичних осіб;
- надання податкових консультацій;
- запобігання злочинам та іншим правопорушенням, віднесеним законом до компетенції податкової міліції; їхнє розкриття, припинення, розслідування та провадження у справах про адміністративні правопорушення.

Список використаних джерел

1. Кобалевский В. Очерки советского административного права. Харьков : Госиздат Украины, 1924. 260 с.
2. Конституція України. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
3. Римское право. Понятия, термины, определения; пер. : Ю. В. Пресняков; спец. науч. ред. : З. М. Черниловский; перевод с чешского М. Бартошек. Москва : Юрид. лит., 1989. 448 с.
4. Лопатін С. В. Правовий статус громадян як суб'єктів адміністративно-правових відносин в інформаційній сфері. *Форум права*. 2010. № 2. С. 277–282.
5. Халфина Р. О. Общее учение о правоотношении. Москва : Юрид. лит., 1974. 352 с.
6. Общая теория государства и права. Академический курс в 2-х т.; под ред. М. Н. Марченко. Т. 1 : Теория государства. Москва : Зерцало, 1998. 416 с.

7. Венедиктов В. С., Іншин М. І. Статус працівників органів внутрішніх справ України як державних службовців : наук.-практ. посіб. Харків : Вид-во Нац. ун-ту внутр. справ, 2003. 188 с.
8. Бояринцева М. Адміністративно-правовий статус громадян: до питання про склад елементів. *Право України*. 2002. № 8. С. 21–25.
9. Скакун О. Ф. Теория государства и права : учебник. Харьков : Консум ; Ун-т внутр. дел. 2000. 704 с.
10. Ногина О. А. Налоговый контроль: вопросы теории. Санкт-Петербург : Питер, 2002. 160 с.
11. Податковий кодекс України від 02.12.2010. *Офіційний вісник України*. 2010. № 92 (10.12.2010) (частина 1). Ст. 3248.
12. Науково-практичний коментар до Податкового кодексу України : в 3 т.; кол. авторів; заг. редакція М. Я. Азарова. Київ : Міністерство фінансів України, Національний університет ДПС України, 2010. Т. 1. 2389 с.
13. Адміністративне право України : підручник для юридичних вузів і факультетів. За ред. Ю. П. Битяка. Харків : Право, 2000. 520 с.
14. Чернецький О. Л. Правовий статус дільничних інспекторів міліції. *Форум права*. 2010. № 2. С. 573–577.
15. Манохин В. М. Служба и служащий в Российской Федерации: правовое регулирование. Москва : Юристъ, 1997. 295 с.
16. Петришин А. В. Государственная служба. Историко-теоретические предпосылки, сравнительно-правовой и логико-понятийный анализ : монография. Харьков : Факт, 1998. 168 с.
17. Про затвердження Положення про Державну податкову службу : Постанова Кабінету Міністрів України від 06.03.2019 № 227. URL : <https://www.tax.gov.ua/pro-sts-ukraini/pologennya> (дата звернення: 12.05.2020).

References

1. Kobalevskij, V. (1924). Ocherki sovetskogo administrativnogo prava [Essays on Soviet Administrative Law]. Har'kov: Gos. Izdat. Ukrainy. 260 s. [in Russian].
2. Konstytutsiia Ukrainy. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy [Constitution of Ukraine. Information of the Verkhovna Rada of Ukraine]. 1996. № 30. S. 141 [in Ukrainian].
3. Rimskoe pravo. Ponyatiya, terminy, opredeleniya. (1989). per.: Presnyakov YU.V.; spec. nauch, red.: SChernilovskij 3. M. ; perevod s cheshskogo Bartoshek M. [Roman law. Concepts, terms, definitions]. M. : YUrid. lit. 448 s. [in Russian].
4. Lopatin, S. V. (2010). Pravovyi status hromadian yak subiektiv administratyvno-pravovykh vidnosyn v informatsiinii sferi [Legal status of citizens as subjects of administrative and legal relations in the information sphere]. Forum prava. № 2. S. 277–282 [in Ukrainian].
5. Halfina, R. O. (1974). Obshchee uchenie o pravootnoshenii [General doctrine of legal relationship]. M. : YUrid. lit. 352 s. [in Russian].
6. Obshchaya teoriya gosudarstva i prava : Akademicheskij kurs v 2-h t. pod red. M. N. Marchenko. T. 1 : Teoriya gosudarstva [The General Theory of State and Law: Academic Course in 2 volumes, ed. M. N. Marchenko. T. 1: Theory of the state]. M. : Zercalo, 1998. 416 s. [in Russian].
7. Venedyktov, V. S., Inshyn, M. I. (2003). Status pratsivnykiv orhaniv vnutrishnikh sprav Ukrainy yak derzhavnykh sluzhbovtziv : nauk.-prakt. posib. [Status of employees of internal affairs bodies of Ukraine as civil servants: scientific-practical. way]. X. : Vyd-vo Nats. un-tu vnutr. sprav. 188 s. [in Ukrainian].
8. Boiaryntseva, M. (2002). Administratyvno-pravovyi status hromadian: do pytannia pro sklad elementiv [Administrative and legal status of citizens: the question of the composition of the elements]. Pravo Ukrainy. № 8. S. 21–25 [in Ukrainian].
9. Skakun, O. F. (2000). Teoriya gosudarstva i prava [Theory of State and Law]. X. : Konsum ; Un-t vnutr. del. 2000. 704 s. [in Russian].
10. Nogina, O. A. (2002). Nalogovyy kontrol': voprosy teorii [Tax control: theory issues]. Spb. : Piter. 160 s. [in Russian].
11. Podatkovi kodeks Ukrainy vid 02.12.2010 r. [Tax Code of Ukraine]. Ofitsiyni visnyk Ukrainy. 2010. № 92 (10.12.2010) (chastyna 1). S. 3248 [in Ukrainian].

12. Naukovo-praktychnyi komentar do Podatkovoho kodeksu Ukrainy: v 3 t. kol. avtoriv zah. redaktsiia M. Ya. Azarova [Scientific and practical commentary to the Tax Code of Ukraine: in 3 vols]. K. : Ministerstvo finansiv Ukrainy, Natsionalnyi universytet DPS Ukrainy, 2010. T. 1. 2389 s. [in Ukrainian].

13. Administratyvne pravo Ukrainy : Pidruchnyk dlia yurydychnykh vuziv i fakultetiv. Za red. Yu. P. Bytiaka [Administrative law of Ukraine : A textbook for law schools and faculties. Ed. Yu. P. Bityak]. Kharkiv : Pravo, 2000. 520 s. [in Ukrainian].

14. Chernetskyi, O. L. (2010). Pravovyi status dilnychnykh inspektoriv militsii [Legal status of district police inspectors]. Forum prava. № 2. S. 573–577 [in Ukrainian].

15. Manohin, V. M. (1997). Sluzhba i sluzhashchij v Rossijskoj Federacii: pravovoe regulirovanie [Service and employee in the Russian Federation: legal regulation]. M. : YUrist". 295 s. [in Russian].

16. Petrishin, A. V. (1998). Gosudarstvennaya sluzhba. Istoriko-teoreticheskie predposylki, sravnitel'no-pravovoj i logikoponyatijnyj analiz: monografiya [Public service. Historical and theoretical background, comparative legal and logical-conceptual analysis: monograph]. X. : Fakt. 168 s. [in Russian].

17. Pro zatverdzhennia Polozhennia pro Derzhavnu podatkovu sluzhbu : Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 06.03.2019 № 227 [On approval of the Regulations on the State Tax Service: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine of March 6, 2019 № 227]. URL : <https://www.tax.gov.ua/pro-sts-ukraini/pologennya> [in Ukrainian].

Yarmolenko Oleksandr,

Graduate student

(Donetsk Law Institute, MIA of Ukraine, Kryvyi Rih)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1414-5991>

PECULIARITIES OF THE LEGAL STATUS OF OFFICIALS AND EMPLOYEES OF THE STATE TAX SERVICE OF UKRAINE

The article analyzes the features of the legal status of officials and officials of the State Tax Service of Ukraine. It is noted that the legal status of public authorities and their officials is directly related to the process of public administration, which in turn establishes coherence between individual actions (behavior) and performs the general functions of managing the company. The special legal status characterizing the representative of a particular social group who is endowed with special, additional rights, obligations, restrictions and responsibilities in accordance with laws and other regulatory acts is analyzed. Unlike general status, special status is volatile. The legal status of officials and officials of the bodies of the State Tax Service is defined as the system of rights, duties and legal responsibility of a certain category of workers, which is provided for in regulatory legal acts, that carry out tasks of monitoring compliance with tax legislation, correct calculation, completeness and timeliness of payment to budgets, state trust funds for taxes and duties (mandatory payments), as well as non-tax revenues established by law; making proposals in the prescribed manner to improve tax legislation; adoption, in the cases provided for by law, of regulatory legal acts and methodological recommendations on taxation issues; the formation and maintenance of the State Register of individuals - tax payers and the Unified Data Bank on taxpayers - legal entities; provision of tax advice; prevention of crimes and other offenses attributed by law to the competence of the tax police, their disclosure, termination, investigation and proceedings on administrative offenses.

Key words: legal status; official; rights; obligations; guarantees; liability; State Tax Service of Ukraine.

Надійшла до редколегії 26.05.2020